

Nøvn

TØKK fyri sýnda samkenslu

Tá ið okkara elskaði maður, pápi, verpápi, abbi og beiggi

Jan Jespersen

So bráðliga varð tikin frá okkum.

Ein serlig tøkk til: talarar, sangarar, tónleikarar og øll tykkum í Ebenezer, sum hjálptu í sambandi við jarðarferð og ervi. Tøkk fyri blómur, kransar og aðrar heilsanir. Tøkk til øll tykkum, sum, bakaðu, ringdu, stukku inn gólvíð og á ymiskan hátt sýndu umsorgan. Tøkk til øll tykkum, sum komu at fylgja. Eisini vilja vit hjartaliga takka fyri andaktina á Ríkissjúkrahúsinum og fyri minningarhaldið á Suðuroyar sjúkrahúsi.

Familjunnar vegna
Kristina, Hedavík, Pól, Kjartan, Hanna og Paula

TØKK

Hjartans tøkk fyri sýnda samkenslu og stórt hjalpsemi, tá kæra kona, mamma, vermamma, omma og systir okkara

Theodora Reyðberg Funningi

andaðist og var jarðað.

Tøkk verður veitt Áranti Johannesen og Emil Olsen fyri góð og troystarrík orð í kapellinum og í kirkjuni. Tøkk verður veitt berarum, sangararum, klokkara, organisti og gravara.

Tøkk fyri blómur og kransar. Tøkk fyri øll sum á ymiskan hátt hjálpti til við ervinum. Takk fyri tit á B7 á Lansdssjúkrarhúsinum og á Klaksvíkarsjúkrarhúsið fyri góða sjúkrarrøkt og umsorgan. Hjartans tøkk øll tit ið fylgdu henni til hennara seinasta hvíldarstað her á fold.

Familjunar vegna
Álvur

Sig takk í Sosialinum

Jákup á Norðsøka 80 ár

Í dag fyllir kendi útróðrarmaðurin, Jákup A. Joensen á Eiði 80 ár. Millum føroyskar útróðrarmenn og onnur, ið hava havt við fiskivinnu at gjørt seinastu góðu triðingsöldina, vanliga nevndur Jákup á Norðsøka.

Jákup hjá Elly, sum hann á Eiði vanliga varð nevndur, varð føddur líradagin 1931. Foreldrini vóru Elly og Edvard Joensen, sum bæði vóru ættað av Eiði og búsett har. Jákup var nummar fyra í systkinaflokki, sum gjørdist til sjeý. Tríggjar systrar vóru eldri, og tríggir brøður komu seinni. Yngsta systirin er farin, men hini systkini eru enn øll á lívi.

Uppvøksturin var sum hjá smádreingjum á bygd í teirri tíðini. Pápin fiskaði um summarið og var heima um veturin. Mamman passaði hús og heim. Børn og kríatúr. Til børnini vóru so mikið framkomin, at tey kundu gera lít í arbeiði.

Hesin mentaliteturin var jú heilt vanligur á bygd hesa tíðina millum kríggini.

So gingu barnaárin, og skúlagongdin var tann kravda. Seinni heimsbardagi endaði, og á 15. árið varð mynstrað umborð á Auzterlitz í Heygsstøð á Strondum í 1946. Tilvildin gjørdi, at hann hálva öld seinni fór í land av sínum seinasta túri júst á sama staði. Í Heygsstøð. Tá var Norðsøki seldur Selatraðsmonnum.

At gott varð lagt í beinið frá byrjan, er mangan komið aftur í ljós, tá tosað hevur verið um sjólív, fiskiskap og skilafólk í síni heild. Pápin, Edvard í Skorini, var bestimaður við Auzterlitz og tiltikna skiparanum Bartali í Kass. Og frá hesum byrjunartíðarskeiði á sjónum verður enn við virðing tikið til hendingar og lærdóm, ið vóru unglinginum fyri og fylgdu honum gjøgnum lívið.

Tað gekk sum hjá so mongum, at farið varð eisini við øðrum skipum, til gjørt varð av at fara á skiparaskúla. Tá í tíðini varð talað um setukipara og seinni at taka longdina. Og eftir sum gamlir floksfelagar vita at siga frá, hevur ligið rímiliga væl fyri, og rættiliga ungur fekk hann skip at føra. Tað var vágsskipið Trúgví, sum varð mannað at fara til Íslands.

Her var ungt fólk. Skipari og besti-maður onkrastaðni miðskeiðis í tjúgunum, og kokkurin eini 16-17 ára gamal. Grannin, ið var faðir at javnaldrum og vinmonnum Jákups, hevði – ivaleyst í spølni - sagt, at... “tá tú fært skip at føra, komi eg við.”

Soleiðis kom ein tilkomin maður í hendan unglingaflokkin, og ikki var tí løgið, at eldri íslendingur, sum kom um-borð, spurdi, um hann átti allar hesar strákarnar á skútuni.

Kalda kríggið gjørdi, at Jákup gjørdist heimamaður í nøkur ár, tá hann fór at arbeiða sum vaktarmaður á Loranstøðini á Eiði. Men tøknnin gjørdi so við og við hesar vaktarmenninar óneyðugar, og í 1970 fór Jákup at rógva út sum bátsformaður á 60 tonsaranum Njørði á Eiði. Her varð so at siga støðið lagt undir lívsverki hans-ara, sum byrjaði, tá hann saman við øðr-um í 1972 keypti 60 tonsaran Eystfelli úr Nólsoy. Hesin báturin, ið gjørdist kendur undir nýggja navninum Norðsøki.

Hetta vóru ár við nógvum fiski. Stór

rúgva og lítill prísur. Altíð varð tosað um prís, studning og lítla úrtøku. Nógvir vildu fiska skjótt, men Jákup ávaraði ímóti at troyta stovnarnar harðari, enn teir toldu. -Far varliga við tí tilfeingi, tú hevur. Gagnnýt tað til fulnar, men driv ikki rovdriфт á tað, náttúran gevur tær. So fært tú mest burturúr, var filosofi hansara.

Tíðir broytast, og summi duga betri at fáa burtur úr broytingum, enn onnur. Stuðulsskipanir, Ráðfiskagrunnur, Kassa-sáttmálar og friðingar koma og fara, eins og fiskur ferðast út og inn av land-grunninum. Bankar fara á heysin, og Land-grunnurin stendur skralttómur eftir.

Soleiðis stóðu í kreppuárinum 1993 nakrir mans, har Jákup var ein teirra, í Tinganesi og bóðu um loyvi at sleppa at royna nýggjar, alternativar leiðir við hesum smáu útróðrarbátunum, sum annars høvdu farið sama veg sum bankar-nir. Og í landsstýrinum vóru skilafólk, sum skiltu ta áheitan um hjálp, hesir menninir sendu.

Á sumri 1993 fóru nakrir smáir føroyskir snellubátar á saltfiskaveiðu í Barentshavinum. Ein teirra var Norðsøki við Jákupi sum skipara. Hetta stigið var beinleiðis bjargingin bæði hetta árið og árið eftir, tá eisini varð farið á langferð við hesum lítla farinum.

Náttúruviðurskiptini rættaðust upp-aftur, men heilsan fór at ganga undan, so hvørt sum pensiónsaldurin nærkaðist, og gjørt varð av at selja Norðsøka. Tó varð hann ikki heilt sleptur av hondum kortini, tí onkran túr varð farið til Íslands við snellu saman við nýggju eigarunum. Eisini var Jákup fastur fúsar í egningar-skúrinum fleiri vetrar eftir hetta.

Ikki einans sum flótandi útróðrarmaður hevur Jákup sett spor eftir seg. Eisini sum fakfelagsmaður er hann kendur sum greiður og støðufastur verji útróðrarmansins sum nevndarlimur í Meginfelag Útróðrarmanna í eitt drúgt áramál. Tey heilt nógvu sum næstformaður í felagnum. Skoðsmálið, hann fekk frá starvsfeløgnum, kann best lýsast við orðunum hjá einum fráfarandi formanni og samstarvsfelaga, sum segði hann vera ein mann,..... “sum altíð var har, tá brúk var fyri honum. Altíð til reiðar at taka tey tøk, ið kravdust, og ongantið trokaði seg framat eftir valdi”.

Jákup giftist 19. november 1955 Marnu Nolsøe av Tvøroyri, og settu tey búgv Uppi á Brekku á Eiði. Her vuku tey fyra børnini, Edvard, Óluva, Karin og Anna, upp, og her eru tey komin aftur við øllum sínum. Í dag eru ommu- og abbabørnini hjá teimum báðum 13, og langommu – og –abbabørnini trý í tali.

Tað hevur altíð verið nógvur aktivitetur, har tey bæði, Jákup og Marna hava verið. Nógv fólk er komið og farið um gátt teirra, og nógvum hava tey um árinu luttkið í. Viðhvørt hevur tókst, at tíðin hevur verið ov stutt til at røkka øllum, ið náast skuldi. Tá ein kennir so nógv fólk, sum tey gera, er nógv, sum skal passast. Føðingardagar og aðrir merkisdagar skulu minnast. Stokkið verður inn á gólvíð hjá vinfólki her og har, ella bara eitt prát, tá fólk hittast á ferð. Tí ferðast hava tey dúgliga. Serliga nú, síðan tíðin loyvdi tí sum pensionistar.

Jákup sat í fleiri ár í kirkjuráðnum á Eiði. Eitt álit, hann gekk høgt uppi, og enn fer hann onkran túr eystur í kirkjuna at greiða vitjandi frá hesum áhugaverda bygningi. Hann er framvegis aktivur í dansifelagnum á Látrinum, og hóast tað kanska verða nakrir færri bardagar saman við Tíðriki gamla, Olgari danska og Karlamagnusi, sum árinu leggjast til, tykist ikki vera nakað, sum bendir á, at har verður friður kortini.

Seinnu árinu hevur eitt nýtt ítriv stung-ið seg upp. Tað er eitt ávíst fótbóltsfelag í grannalagnum, nevniliga EB-Streymur, sum hann rættiliga hevur kastað tann stóra kærleikan á. Ikki tí. Sum fyrrverandi nevndarlimur í Eiðis Bóltfelag, kundi tað hugsast, at so gjørdist, men at hann - mestsum á ellisárum - skuldi gerast so iðin fótbóltsfjeppari, høvdu fleiri helst ikki væntað.

Okkurt høggt kennist viðhvørt á føti, treyðugt so, tá ein hevur nátt kempualdri. Tann, sum er tann sami sum 80 ára gamal, sum hann var, tá hann var 30, hevur ongantið verið nakað.

Regluliga hevur verið vitjað í eldra-tilhaldinum Eiðisstovu seinnu árinu, og vónandi og væntandi fara lóturnar har ikki at fækkast í komandi tíðum.

Nú farið verður um 80 ára hornið, verður ynskt hjartaliga tillukku við einum ørindi úr yrking um lívsyrki Jákups á útróðri, sum vanliga verður sungin í Eiðisstovu. Liðugt er at draga, og við góðari veiðu verður kósín aftur sett móti landi. Hesin túrurin eydnaðist væl, og ikki so lítið kom burturúr.

*Liðin er nú økt av degi,
Jákup fróur er og fegin,
liðugt nú at draga er.
Væl er veitt, og góður hýnur,
fongur er á dekki dýrur.
Skjótt tað móti landi ber.*

Hjartaliga tillukku við áttati ára føðingardegnum.

Edvard